

Bijbelvertaalwerk in Tanzania

André en Dorien Kamphuis zijn in januari 2009 uitgezonden naar Tanzania om daar met Wycliffe Bijbelvertalers mee te werken aan het vertalen van de Bijbel in twee talen: Kabwa en Zinza.

“Jammer dat jullie stam maar zo klein is. Wij hebben al 10 jaar de Bijbel in onze eigen taal. Ik weet nog toen onze dominee voor het eerst voorlas uit de nieuwe Bijbel in onze taal: opeens kwam het zo dichtbij, was het zo persoonlijk. Ja, jammer dat jullie stam zo klein is...”

Een fragment uit een gesprekje tussen een docent en een voorganger aan de bijbelschool waar André les gaf. Hij vertelde hen dat we die week net het Kerst-Evangelie in negen nieuwe talen hadden gepubliceerd. Het maakte een levendig gesprek los waarin hij twee dingen hoorde: van de een de vreugde om de Bijbel voor het eerst in je moedertaal te krijgen, van de ander de teleurstelling dat je eigen stamtaal blijkbaar niet belangrijk genoeg is om Gods Woord in te vertalen. Als bijbelvertalers proberen we met

ons werk te laten zien dat de ene taal of stam niet belangrijker is dan de andere, althans in Gods ogen. Natuurlijk, er zijn talen in Tanzania die door een miljoen mensen gesproken worden, en talen die slechts door een paar duizend als moedertaal worden gebruikt. Op dit moment werkt André aan het vertalen van de Bijbel in twee verschillende talen. De ene taal (Kabwa) wordt door slechts 8.500 mensen als moedertaal gebruikt, de andere taal (Ngoreme) door wel 54.000 mensen. Toch zetten we ons met evenveel toewijding in voor beide stamgroe-

pen. Wij weten niet hoe God ons werk gaat gebruiken. Het is mogelijk dat in de kleinste stam een opwekking begint, terwijl in de grootste stam geen belangstelling blijkt te zijn. Getallen en aantallen hebben in Gods Koninkrijk maar een beperkte betekenis. We proberen trouw te zijn in ons werk, we doen ons best om zo betrouwbaar en goed mogelijk Gods Woord door te vertalen, en dan leggen we het werk terug in Gods handen, in de hoop en met het gebed dat Hij het buitengewoon zal zegenen.

Heden geboren: de Zaligmaker!

*“Reero inu mu-mugi gwa Daudi,
yebhwirwe omutuurya wenyu.
Omutuurya uyo ng’o Kristo Omukama”*
(Lukas 2:11 in Kabwa)

*“Leélo eezi, omuchikaali cha Daudi,
Omuchũnguzi yaázaalwa ha bwenyu.
No ôgwo Muchũnguzi niwe Kristu,
Omukama.”*
(Lukas 2:11 in Zinza)

*“Reero, Omutoori wanyu :naibwiiru
mo omogi go Tauti. Omutoori uyo,
newe Kristu, Omutemi.”*
(Lukas 2:11 in Ngoreme)

Gevonden: thuis!

In de afgelopen maanden heeft ons leven in Tanzania eindelijk een ritme gekregen. Na de afgelopen jaren waren we daar toch wel een beetje aan toe. Natuurlijk is er geen dag gelijk en staan we telkens weer voor verrassingen, maar toch beginnen onze weken een beetje voorspelbaar te worden (en daar is niets mis mee, wat ons betreft). We hebben te horen gekregen dat we in het huis waarin we nu wonen, ook kunnen *blijven* wonen. Dit geeft ons het gevoel van een eigen plekje te hebben, wat erg belangrijk is na zes keer verhuisd te zijn binnen twee jaar.

Samen bidden om Gods leiding in ons vertaalwerk

Dankzij Gods bescherming hebben we tot op dit moment nog niet met ziekte te maken gehad en nog geen ziekenhuis van binnen gezien. We zijn dankbaar voor Zijn zegeningen.

Het huis in Musoma waarin we mogen blijven wonen

Eind november zijn de vertalers en de vertaaladviseurs verhuisd naar het hoofdkantoor. Zodoende zien we elkaar nu ook op de werkplek. Omdat alle ruimtes nu als kantoor nodig zijn, kon de kinderopvang niet langer op hetzelfde terrein zijn, maar gelukkig is daar ook een oplossing voor gevonden: de kinderen spelen nu in de tuin van de buurman van het kantoor. Michaja en Elisa hebben het er nog steeds naar hun zin, en wij genieten er ook van dat ze (Tanzaniaanse) vriendinnetjes gekregen hebben. Michaja gaat 1 morgen per week naar de kleuterschool bij juf Lyndy. Zo krijgt ze wat meer uitdaging en heeft ze ook contact met andere zendingskinderen. Hoewel ze nu 4 jaar is, hopen we pas vanaf september haar thuis les te gaan geven.

Onderzoek naar de Zinza-taal

Dorien is verder gegaan met haar onderzoek naar de Zinza-taal. Hoewel het eerste Bijbelboek (Genesis) inmiddels is gepubliceerd, is er nog heel wat onduidelijk over de taal. Een belangrijke bijdrage aan het vertaalwerk is het onderzoek naar 'discourse'. Dit gaat o.a. over de manier waarop een goede tekst geschreven wordt, zodat de luisteraar zich geboeid blijft voelen en weet waar de schrijver naar toe wil. Zonder kennis van hoe je in de Zinza-taal een goede tekst schrijft of vertaalt, is de kans groot dat de tekst niet mooi 'loopt' en dus niet aantrekkelijk is om te lezen of naar te luisteren. Doriens onderzoek wordt door de bijbelvertalers

gebruikt om zó te vertalen dat de bijbelvertaling klinkt alsof het ooit in de Zinza-taal opschreven is.

Daarnaast heeft ze vorige maand een kleine handleiding geschreven om de Zinza-mensen te helpen hun eigen taal te lezen. Deze handleiding is voorin de boekjes met het Kerst-Evangelie afgedrukt. Want ook al kan men Swahili lezen, in de eigen taal gaan er toch weer dingen anders. Om een voorbeeld te noemen: boven sommige letters staan symbolen die de toon aangeven (bijv. *ôgwo*). Precies dezelfde woorden kunnen verschillende betekenissen hebben als het woord op een verschillende toon uitgesproken wordt. Voor de Zinza-bijbelvertalers heeft Dorien een uitgebreide spellingshandleiding geschreven, zodat ze in hun vertaalwerk consequent de spellingregels kunnen gebruiken. Ook voor hen een hele klus, maar het werk van taalkundigen zoals Dorien helpt hen om goede keuzes te maken. We hopen dat de sprekers van de Zinza-taal enthousiast raken om hun eigen taal te lezen!

Michaja speelt vrijwel elke dag met haar vriendinnetje Wietie

André en de bijbelschool

Op het moment dat we deze nieuwsbrief schrijven heeft André net zijn semester aan de bijbelschool erop zitten. André: "In 48 lessen van een uur hebben we samen het boek Handelingen bestudeerd, iets wat zowel voor mij persoonlijk als voor de studenten een zegen is geweest (zie het uitgebreide verslag op onze *weblog*). Het lesgeven heeft me enorm geholpen om vloeiend Swahili te leren spreken. De wekelijkse taak om weer nieuwe dingen uit te leggen in het Swahili is een goede stimulans om vooruitgang te blijven boeken. Ik zal 'mijn' studenten missen, maar hoop dat ze hun nieuwe inzichten kunnen gebruiken om anderen, binnen

en buiten de kerk, te dienen. Tegelijkertijd ben ik blij dat ik me nu helemaal op het bijbelvertaalwerk kan gaan richten.”

Eerste publicatie: het Kerst-Evangelie

Het hoogtepunt voor ons team is ongetwijfeld de publicatie van het kerst-Evangelie, Lukas 1 en 2, in negen talen. Voor zeven stammen in Tanzania is dit het aller-eerste stukje Bijbel in de eigen taal! Er is ontzettend veel werk verzet door de Tanzaniaanse vertalers en iedereen die hen in hun werk ondersteund heeft. Op dit moment wordt een kleine viering voorbereid, om samen met mensen uit alle negen stamgroepen God hiervoor te prijzen. Daarna is het de bedoeling dat alle 1800 boekjes vóór Kerst verspreid zijn in de dorpen. We willen jullie gebed vragen voor de mensen die de Bijbel in hun eigen taal zullen lezen of horen voorlezen. Bidt dat het leidt tot een herleving in de kerken en in het leven van heel veel mensen.

André met bijna al zijn studenten aan de bijbelschool

Overspoeld door kaarten

Iemand schreef op een verjaardagskaart: 'Het zal best wel apart zijn om je verjaardag te vieren als je zo ver weg bent van je familie en vrienden in Nederland'. En dat is waar, al hebben we vanuit Nederland enorm veel pakketjes, briefjes en kaartjes gehad. We hebben een hele muur volhangen met alle kaarten die we kregen (zie de foto op ons weblog). We voelden ons niet vergeten, niet door onze familie, en ook niet door onze vrienden en thuisgemeente in Ede. Heel erg bedankt voor jullie felicitaties en bemoedigingen!

Onbewoond eiland

Om toch als gezin aandacht te besteden aan de verjaardagen zijn we samen naar een klein eiland geweest, zo'n uurtje varen het Victoria-meer op (zie de foto op de voorpagina). Dat eiland is vrijwel onbewoond, op een kleine vissersnederzetting na. We hebben twee dagen genoten van een bijna volmaakte rust, elkaar, de meest fantastische vogels,

apen en varanen (reuzehagedissen van een meter lang). Een klein stukje aarde dat doet denken aan een paradijs. De kinderen hebben gezwommen in het meer en 's avonds hebben we op de hoogste rots op het eiland genoten van een perfecte zonsondergang. Op deze momenten genieten we van het voorrecht dat we hier in Tanzania mogen wonen!

Uitdagingen

We schrijven graag over de vorderingen in ons werk, maar dit betekent niet dat alles zonder enige moeite tot stand komt. Zowel in ons leven hier als in ons werk staan we voor uitdagingen, soms moeilijke beslissingen. Zonder op details in te gaan, willen we jullie vragen om te blijven bidden dat alle bijbelvertalers gemotiveerd zullen zijn en hun werk als een voorrecht blijven zien (en niet als een bron van inkomsten waar je het maximale uit moet halen). Sinds deze maand is André nu ook supervisor van drie Tanzaniaanse bijbelvertalers (waar-

van een de 60 is gepasseerd). Bid voor wijsheid om een goede leider te zijn in deze cultuur. Ook hebben wij jullie gebed nodig voor hoe we deel kunnen uitmaken van een Tanzaniaanse kerk. Op onze weblog hebben we iets geschreven over onze zoektocht en de uitdagingen waarvoor we ons zien staan. We zijn bereid om offers te brengen, maar telkens weer moeten we afwegen wat het zwaarste moet wegen...

Groet

Zoals altijd willen we jullie hartelijk groeten in de naam van onze HEERE Jezus Christus. Jullie steun is waardevol voor ons en heeft een impact op de mensen die we met ons werk bereiken. Dank voor jullie trouw in gebed, bemoediging, en financiële steun. We voelen ons diep met jullie verbonden!

André en Dorien

André en Dorien Kamphuis
c/o SIL International
P.O. Box 1235, Musoma, Tanzania, East Africa
E-mail: kamphuis@bijbelvertaalwerk.nl

Contactpersonen Thuisfrontcomité:
Wim en Evelien Kater
Telefoon: (0318) 638 498
E-mail: thuisfront@bijbelvertaalwerk.nl

Wycliffe Nederland: www.wycliffe.nl
Onze website: www.bijbelvertaalwerk.nl
Rekeningnummer: 1459.67.905 t.n.v.
Wycliffe Comité Kamphuis (Ede)

Website vernieuwd!

Onze website bijbelvertaalwerk.nl heeft niet alleen een nieuwe jasje gekregen, er staat ook weer een heel aantal nieuwe verhalen met foto's op. Verder vindt u hier alle actuele informatie en maandelijks gebedsverzoeken.

Dankpunten

1. Dat het Kerst-Evangelie in negen talen uitgegeven is.
2. Dat het lesgeven aan de bijbelschool goed ging en André's Swahili op niveau is.
3. Dat de kinderen zich zo flexibel aanpassen aan het leven in Tanzania.
4. Dat we kunnen genieten van ons werk en zien dat het waarde heeft.

Gebedspunten

1. Het vinden van een kerk waar we als gezin geestelijk door opgebouwd kunnen worden.
2. Dat alle bijbelvertalers gemotiveerd verder gaan met het vertalen van het Lukas-Evangelie.
3. Dat we fijngevoeligheid ontwikkelen welke mensen we mogen helpen (we krijgen veel verzoeken om hulp, maar kunnen niet aan alle verzoeken voldoen).
4. Dat we gezond mogen blijven. Alleen dan kunnen we - met Gods hulp - ons werk hier blijven doen.

Weblog
André & Dorien Kamphuis

Het kerstverhaal in de kerk

Zondag was een belangrijke mijlpaal voor de kerken in het noorden van Tanzania. Op deze dag werd in negen verschillende talen voorgelezen uit het Kerst-Evangelie dat we in de afgelopen maanden hebben vertaald. Onze bijbelvertalers waren uitgenodigd om in verschillende kerken een stukje van het kerstverhaal voor te lezen. Duizenden christenen hebben voor het eerst het Evangelie in hun moedertaal gehoord! Ik ben met één van mijn vertalers mee geweest naar zijn dorp om dit mee te maken. Hieronder een impressie...

Routebeschrijving

Zondagmorgen om kwart voor negen vertrok ik naar het dorp. Ik had geen idee waar ik moest zijn en de naam van het dorp was ik inmiddels vergeten. Het enige dat ik als routebeschrijving getregen had was: "Ongeveer 20 km de stad uit, en dan ben je er ongeveer". Vooral dat eerste en laatste woordje maakte me wat zorgen. Uiteindelijk kwam het allemaal goed. Na een kilometer of 18 kreeg ik een telefoontje dat hij me langs had zien fietsen, dat ik maar moest omdraaien, en hij zou midden op de weg naar me zwaaien. Ik was blij dat ik hem na 3 minuten in levende lijve zag zwaaien. We konden van de hoofdweg af en proberen zijn kerk te bereiken.

"Waheeri bhaheeni!"
Het mocht een mirakel heten dat we niet vast kwamen te zitten, maar we kwamen

LAATSTE BERICHTEN

- [Het kerstverhaal in de kerk](#)
- [Onder van de week](#)
- [Verleensgesprek](#)
- [Twee vertalers naar een oorspronkelijk](#)
- [Voor het eerst gepreikt in het Swahili](#)

ARCHIEF

- [december 2009](#)
- [november 2009](#)
- [oktober 2009](#)
- [september 2009](#)
- [augustus 2009](#)
- [juli 2009](#)
- [juni 2009](#)
- [mei 2009](#)
- [april 2009](#)
- [maart 2009](#)
- [februari 2009](#)
- [januari 2009](#)
- [december 2008](#)
- [november 2008](#)
- [oktober 2008](#)
- [september 2008](#)
- [augustus 2008](#)
- [juli 2008](#)
- [juni 2008](#)

BERICHTEN RSS

Van het ThuisFrontComité

Dankzij u!

Ook uit deze nieuwsbrief blijkt weer hoeveel waardevol werk André en Dorien al hebben kunnen verzetten. Zij zijn zichtbaar volop bezig aan het bijbelvertaalwerk.

Minder zichtbaar, maar net zo wezenlijk bent u! Het is dan ook mede dankzij uw steun dat onze medebroeders en -zusters in Afrika het evangelie in hun eigen taal mogen gaan horen. We willen u hiervoor hartelijk bedanken! We hopen dat we ook komend jaar weer op uw steun mogen blijven rekenen.

Praktisch punt

Een aantal van u gebruikt nog het oude, eerste rekeningnummer van de Postbank (3939498). Dit nummer vervalt per 1 januari 2010. Het nieuwe rekeningnummer dat u dan - dit is komende maand al - moet gaan gebruiken is:

1459.67.905 t.n.v. Wycliffe comite Kamphuis Ede

Wilt u dit nog even controleren?

Ook losse giften mogen naar dit nummer worden overgemaakt.

Martin Vervoorn
penningmeester

Een van de bijbelvertalers, dominee Robert Mago, leest voor uit de Simbiti-vertaling van het kerstverhaal

